

Maaparandussüsteemi rekonstrueerimine, uuendamine ja hooldamine mõistete selgitused

I. Üldosa

Maaparandussüsteemi rekonstrueerimise, uuendamise või hooldamise (edaspidi *tööliik*) valikul lähtuda alljärgnevast.

Maaparandussüsteemi rekonstrueerimine. Maaparandusseaduse (edaspidi *MS*) § 5 lõige 2 ja Põllumajandusministri 13.märtsi 2009.a. määrus nr.35 “Maaparandussüsteemi ehitamise tehnilised tingimused” (RTL 2009, 27, 342) on rekonstrueerimine:

- 1) plaanilahenduse oluline muutmine;
- 2) kuivendus- või niisutusviisi oluline muutmine;
- 3) ehitise konstruktsiooni oluline muutmine;
- 4) maaparandusehitise tehnoloogiline ümberseadistamine.
- 5)

Maaparandussüsteemi uuendamine. MS § 50 lg 1 ja Põllumajandusministri 25.juuli 2003.a. määrus nr.75 “Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded” (RTL 2003, 90, 1336; 2008, 50, 342; 2009, 62, 901) (edaspidi *MHN*):

Uuendamine on maaparandussüsteemi osade:

- 1) asendamine üldparameetreid oluliselt muutmata;
- 2) täiendamine üldparameetreid oluliselt muutmata;
- 3) taastamine üldparameetreid oluliselt muutmata;
- 4) veejuhtmete taastamine sette keskmise mahuga 0,5 kuni 1,2 m³/m, või kui settekihi paksus on üle 0,5 m.
- 5) drenaažisüsteemi uuendamine on ka olemasolevale drenaažile täidisdreenide ja filtrite rajamine ning dreenerikete kõrvaldamine.
- 6)

Maaparandussüsteemi hooldamine MHN § 2 kohaselt on hooldamine maaparandussüsteemi:

- 1) rohttaimede ja peenvõsa niitmine;
- 2) puittaimestiku raiumine;
- 3) voolutakistuste ja sette keskmise mahuga kuni 0,5 m³/m eemaldamine.
- 4) ehitiste puhastamine ja korrastamine

Hooldamine ja uuendamine ei põhjusta Maaparandussüsteemide registris (edaspidi MSR) registriandmete muutmist, rekonstrueerimine mõnikord põhjustab, mõnikord mitte. Rekonstrueerimine eeldab üldjuhul vastavate uuringute tegemist ja projekteerijalt arvutuste tegemist. Puittaimede raiumine ise ei tekita kuulumist mingisse tööliiki, vaid see on “kaasnev nähtus”

II. Tööliikide võrdlus ehitiste lõikes

1. Veejuhe

Kuulumise määrab keskmine sette maht, sellega kaasneb vajadusel puittaimede raiumine.

- 1) *hooldamine*- sette maht kuni $0,5 \text{ m}^3/\text{m}$;
- 2) *uuendamine*- sette maht $0,5-1,2 \text{ m}^3/\text{m}$, (või kihi paksus üle $0,5 \text{ m}$).
- 3) *rekonstrueerimine*- sette maht üle $1,2 \text{ m}^3/\text{m}$;

2. Truup

1) *hooldamine*- settest puhastamine, otsaku parandamine ja liiduse isolatsiooni ning kindlustise parandamine.

2) *uuendamine*-

a) torude asendi korrigeerimine või torude vahetamine
läbimõõdu

vähese muutmisega (näit: $\varnothing 75 \text{ cm}$ raudbetoontoru
asendamine

kas $\varnothing 60 \text{ cm}$ või $\varnothing 80 \text{ cm}$ plast- või terastoruga);

b) uue otsaku ehitamine;

c) kraavkindlustuse taastamise otsaku juures;

3) *rekonstrueerimine*-

a) konstruktsiooni oluline muutus (näiteks binokli asemel üksiktoru);

b) torude läbimõõdu oluline muutmine;

c) sügavuse muutmine.

3. Drenaažisuue

1) *hooldamine*- settest puhastamine, nihkunud detailide paikaasetamine, kindlustise parandamine.

2) *uuendamine*- detailide vahetamine.

3) *rekonstrueerimine* – käsitletakse ainult koos drenaaživõrgu rekonstrueerimisega.

4. Drenaažikaev

- 1) *hooldamine*- settest puhastamine, nihkunud detailide paikaasetamine, äravoolutorude ühenduste tihendamine.
- 2) *uuendamine*- torude vahendamine (kaevu või kollektorite).
- 3) *rekonstrueerimine* – konstruktsiooni oluline muutmine (näiteks tehakse ühenduskaevust regulaatorkaev).

5. Drenaažisüsteem

- 1) *hooldamine*- tehakse drenaažiarmatuuri hooldustöid;
- 2) *uuendamine* -
 - a) kohtrikete kõrvaldamine;
 - b) torude vahetamine, võib vahetada tervet kollektorit, kui suubuvates dr. süsteemides ei tehta olulisi täiendusi.
 - c) filtrite, täidisdreenide ehitamine;
 - d) torustiku läbipesemine;
 - e) torustiku mitteoluline (mitte üle 5%) täiendamine, mille käigus kuivendatud maa suurus ei muutu. (võib eelpool toodud mahu piires torutada väikesi “kuivi künkaid” kui need olid kuivendatud maa arvestus).
- 3) *rekonstrueerimine* -
 - 1) plaanilahenduse oluline muutmine (näit. drenide süstemaatiline vahele panemine);
 - 2) kuivendus- või niisutusviisi oluline muutmine; (näit. kraavkuivendusest drenaažiks ja vastupidi).
 - 3) ehitise konstruktsiooni oluline muutmine (näit. kattmaterjaliga kaetud torustiku asendamine filtermaterjaliga kaetud torustikuga). See on küll selles mõttes teoreetiline, siin tekib nagunii plaanilahenduse oluline muutmine.

6. Maaparandussüsteemi teenindav tee

- 1) *hooldamine* -
 - a) teepiiri taastamine kruusa lisamata;
 - b) tee servalt vee äravoolu takistavate vallide kõrvaldamine;
 - c) muldkeha niitmine ja lohku täitmine.
- 2) *uuendamine* -
 - a) teepiiri taastamine kruusa lisamisega kuni 15 cm;
 - b) teekattes sügavamate aukude täitmine.
- 3) *rekonstrueerimine* -
 - a) plaanilahenduse oluline muutmine;
 - b) mulde või katte konstruktsiooni oluline muutmine.

7. Poldri pumbajaam

1) *hooldamine* -

- a) seadmete töökorras hoidmine;
- b) sissevooluvõrede ja äravoolukanali puhastamine prahist ja mudast;
- c) veekogumisbasseini puhastamine kuni 40% esialgsest mahust.

2) *uuendamine* -

- a) seadmete vahetamine, kui ei ole tegemist ümberseadistamisega;
- b) veekogumisbasseini puhastamine üle 40%

esialgsest mahust.

3) *rekonstrueerimine* -

- a) tehnoloogiline ümberseadistamine

8. Poldritamm

1) *hooldamine*

- a) niitmine;
- b) kindlustise korrastamine;
- c) lokaalsete kahjustuste kõrvaldamine.

2) *uuendamine* -

- a) harjakõrguse taastamine üle 20 cm;
- b) filtratsioonitõkke lokaalne taastamine.

3) *rekonstrueerimine* -

- a) oluline konstruktsiooni muutmine.

Märkused:

1. Maaparandusehitise või meetme 1.8 **investeeringuobjekti tööliigi määrab valdav tööliik**, näiteks kui kraavkuivendusvõrgu asemel rajatakse samale maa-alale (piiride õgvendusest tingituna võib pind suurenda kuni 10%) дренаaživõrk, on tegemist reguleeriva võrgu rekonstrueerimisega.

2. **Keerukam tööliik (uuendamine) sisaldab peaaegu alati lihtsama tööliigi (hooldamine) elemente**, näiteks kui vahetatakse settekaevus purunenud kollektoritoru, on tegemist nimetatud kaevu uuendamisega, kuid uuendamistööde käigus puhastatakse kaev ka settest, mis iseenesest on hooldustöö - kokkuvõttes on tegemist settekaevu uuendamisega.

27.05.2009.a.